

# Z odborné literatury

**Sninčák M. Artériová hypertenzia: súčasné klinické trendy. Košice: TypoPress 2005. 284 stran. ISBN 80-89089-39-9.**

Na Slovensku sa objavila nová monografia, zaoberajúca sa vysokým krvným tlakom. Autorom je docent MUDr. Marian Sninčák, CSc., prednosta Kliniky geriatrickej a ošetrovateľstva LF UPJŠ v Košiciach. Autor je dlhoročným aktívnym pracovníkom na poli hypertenziológie na Slovensku, je tretie funkčné obdobie členom výboru Slovenskej hypertenziologickej spoločnosti a riešiteľ významného epidemiologického prieskumu hypertenzie z grantu MZ SR. Zároveň je vedúcim lekárom centra pre výskum, diagnostiku a liečbu hypertenzie vo VŠOÚG Sv. Lukáša v Košiciach, n.o. Nadväzuje na už dve vydané a rozobrané monografie o „arteriálnej hypertenzii“: profesora MUDr. Ivana Balážovjacha, DrSc., z Bratislavy a MUDr. Petra Jonáša z Košíc ako aj doc. MUDr. Mariana Sninčáka, CSc. „Hypertenzné krízy“. Z teoretického i klinického hľadiska podrobne rozobrali širokú problematiku hypertenzie, vrátane emergentných a urgentných hypertenzných klinických situácií a možností súdobých liečebných prístupov.

Nová predkladaná monografia je rozdelená na dve časti. Prvá obsahuje súčasné klinické trendy. Rozoberá patogenézu hypertenzie, klasifikáciu, techniku merania krvného tlaku, ďalšie rizikové faktory a posudkovú problematiku. Zameriava sa na jej následky vo forme zvýšenia morbidity a mortality. Zvlášť potom rozoberá možnosti liečby, komorbidít hypertenznej krízy. Zhrnutím princípov sú súčasne platné odporúčania ESH/ESC v manažmente artériovej hypertenzie z roku 2003. Každú kapitolu jednotne uvádza výstižný abstrakt v slovenskom i anglickom jazyku a uzatvára krátky záver a odkazy na aktuálnu literatúru. Novinkou je rozbor problematiky, týkajúcej sa otvorením centier pre výskum, diagnostiku a liečbu hypertenzie na Slovensku (napr. prvú Poradňu pre vysoký krvný tlak autor uviedol do rutínnej klinickej praxe už v roku 1994). Vo svete už takéto centrá fungujú viacero rokov a majú dobré skúsenosti v manažmente pacientov s hypertenziou v klinickej praxi.

Druhá časť monografie, nazvaná aktuálne poznatky, predkladá novín-

ky a aktualitu z kongresov, konferencií, sympózií, a informuje aj o výsledkoch klinických štúdií v posledných rokoch (2003–2005). Uvádza aj odkazy na literatúru a internetové stránky z jednotlivých odborných podujatí. Takáto časť doposiaľ v našom písomníctve chýbala, ale je veľmi užitočná v prezentácii hlavne prelomových štúdií v rámci medicíny dôkazov.

Monografia je určená pre praktických lekárov, internistov, kardiológov, nefrológov, diabetológov, klinických hypertenziológov. Je veľmi aktuálna, posledné informácie v monografii sú zo septembra a predslov bol napísaný v novembri roku 2005. Celkom iste bude vítaným zdrojom poznatkov aj pre študentov medicíny. Želám jej úspešný krst a širokú distribúciu pre potreby našej každodennej klinickej praxe.

*prof. MUDr. Andrej Dukát, CSc., FESC  
II. interná klinika LF UK a FN,  
Bratislava  
[www.faneba.sk](http://www.faneba.sk)  
e-mail: [andrej.dukat@faneba.sk](mailto:andrej.dukat@faneba.sk)*

*Doručeno do redakce: 22. 2. 2006*

**I. Žucha, I. Hulín: Myšlienky. Bratislava: Slovak Academic Press 2006. 255 stran. ISBN 80-89104-75-4.**

Začiatkom roka 2006 vyšla ďalšia kniha dvoch univerzitných profesorov Ivana Žucha a Ivana Hulína. Tento krát otázky kladie profesor Žucha a profesor Hulín odpovedá.

Počet otázok (15) je úctyhodný. Aj otázky aj odpovede sú obsažné a poučné. Témy otázok sú veľmi rôznorodé a nezriedka si žiadajú okrem vedeckého vysvetlenia aj filozofický

názor. Preto odpovede sú obvykle veľmi široké. Profesor Hulín na otázku prečo cicavce chrápu najprv preberá pojem čistého vedca, ktorým ho počastoval prof. Žucha. Na vzoroch ako je Craig, Collins, Hawking, Weinberg a Jung analyzuje čo je to vlastne čistá veda a vedec. Potom nás oboznamuje v krátkosti s názormi týchto veľikánov vedy a vyjadruje sa

ako patofyziológ. Domnieva sa, že chrápanie je účelová zvláštna vibrácia v oblasti hrtana a trachey, ktorá zlepšuje výmenu plynov, ale aj cirkuláciu v pľúcach. Priznáva, že odborníci pre spánkové poruchy prijímajú jeho názory s rezervou, ale on si myslí, že fyziologické sa mení vplyvom veku na „iné fyziologické“ a preto aj starý psík profesora Žucha chrápe.